

2004-05-05

LS 9911-0615

Landstingsstyrelsen

Motion 1999:33 av Herta Fischer och Jan Wattsgård (v) om landstingets konstintehav

Föredragande landstingsråd: Ingela Nylund Watz

ÄRENDET

Motionärerna föreslår att en konstutställning genomförs av landstingets samlade konst på en central plats i Stockholm.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Det främsta syftet med den konst som köps in till landstingets olika institutioner och arbetsplatser är att berika miljön för de människor som vistas där. Detta hindrar naturligtvis inte att man genom punktinsatser visar konsten i andra sammanhang eller presenterar den genom olika informationsinsatser för att till exempel bredda konstintresset hos allmänheten.

Kulturnämnden har 1999 gjort en förfrågan hos Liljevalchs konsthall om att genomföra en utställning med landstingsägd konst, i likhet med den utställning som staden har genomfört. Liljevalchs fick också en förteckning över de konstnärer som landstinget äger verk av. Konsthallen svarade att det fanns förutsättningar för en intresseväckande utställning, men att det inte gick att få in en sådan i konsthallens planering för närvarande.

Utöver den primära uppgiften att berika miljöerna har det gjorts en hel del för att föra ut kunskap om den konst som landstinget äger. 1994 visades en stor utställning med landstingsägd konst på kulturhuset i Stockholm. Kulturhuvudstadsåret 1998 innehöll olika aktiviteter, bland annat allmänna visningar på sjukhusen. Aktiviteter av det här slaget kräver rela-

Bilagor

1 Motion

tivt omfattande resurser. Med tanke på landstingets ekonomiska situation kan det för närvarande inte vara aktuellt att tillskjuta nya resurser i syfte att använda konstsamlingarna på ett mer aktivt sätt. Kulturnämnden har emellertid ett uppdrag om att vidta de åtgärder som står till buds för att göra konsten mer känd, som inte medför stora kostnader.

Redan idag fungerar det så att värdet på den fasta konsten skall finnas med i fastighets-/byggnadsvärdet vid en försäljning. Detta utifrån den policy som landstingsfullmäktige antog i januari 1997 "Policy för hantering av konst i samband med överlåtelse av verksamhet och lokaler". När det gäller den lösa konsten är förhållandet idag sådant som föreslås i motionen. Antingen återgår konsten till landstinget eller så "lånas" den ut genom att depositionsavtal upprättas.

Ingela Nylund Watz

Anders Lönn

ÄRENDET OCH DESS BEREDNING

Herta Fischer och Jan Wattsgård (v) har i en motion (bilaga), väckt den 9 november 1999 föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta *att* kulturnämnden försöker genomföra en samlad konstutställning av landstingets konst på en central plats i Stockholm, *att* all fast konst som medföljer en landstingsbyggnad vid försäljning värderas och den summa som erhålles för konsten avsätts till nyanskaffning av konst, *att* lös konst antingen återgår till landstinget eller medföljer vid fastighetsförsäljning men att landstinget behåller ägandet till konsten genom dispositionsavtal.

Yttranden har inhämtats från landstingskontoret, kulturnämnden, Locum AB, AB Storstockholms Lokaltrafik och konstnämnden.

Landstingskontoret har i tjänsteutlåtande den 22 november 2000 föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta *att* anse motionen besvarad.

Enligt kontorets mening är det närmast kulturnämnden, som också fått ärendet på remiss, som har möjlighet att bedöma förutsättningarna för att genomföra en samlad konstutställning av landstingets konst på en central plats i Stockholm.

Vad gäller övriga förslag från motionärerna vill kontoret informera om att värdet av den fasta konsten kommer att redovisas, fördelat på byggnad, i det bokslutsmaterial som för närvarande håller på att tas fram. Detta sker i direkt samverkan med Locum AB. Värdet kommer att återfinnas i Locums årsredovisning under Landstingsfastigheter.

Landstingsfullmäktige fastställde i januari 1997 en policy för hantering av konst i samband med överlåtelse av verksamhet och lokaler. Sammanfattningsvis förutsätter policyn att landstinget skall sälja den konst som finns i de lokaler som säljs och att försäljningen av konsten skall vara en del av avtalet om överlåtelse av lokalerna. Som alternativ kan dock landstinget i särskilda fall hyra ut konsten, varvid dispositionsavtal upprättas.

Landstingskontoret har under de gångna åren ej funnit anledning till att väcka frågan om någon ändring i policyn. Kulturförvaltningen har i ett ärende behandlat i kulturnämnden den 21 september 1999 (p T1) gett uttryck för motsvarande uppfattning. De problem som förevarit med hantering av konsten i samband med överlåtelse av verksamhet och lokaler har inte berott på policyn utan mer på att den ej efterlevts. Vanligtvis har avtalen endast innehållit en bestämmelse om att konsten hanteras i särskild ordning, vilket fått till följd att frågan aktualiserats i efterhand då alla ekonomiska mellanhavanden redan avslutats.

2004-05-05

LS 9911-0615

Enligt landstingskontorets mening finns idag ej anledning till att ändra den tidigare fastställda policyn. Alla inblandade parter bör dock se till att kännedom om policyn sprids och att den efterlevs.

Landstingsstyrelsen gav den 20 juni 2000 landstingskontoret i uppdrag att leda en utredning om konstverksamheten. Frågan om den summa som erhålles för den fasta konsten vid försäljning av landstingsbyggnad skall avsättas till nyanskaffning av konst kommer att diskuteras där.

Kulturnämnden och konstnämnden har den 20 februari 2001 i gemensam skrivelse avgett följande yttrande.

” Landstingets konstnämnd erfar att Kulturnämnden 1999 gjort en förfrågan hos Liljevalchs konsthall om att genomföra en utställning med landstingsägd konst, i likhet med den utställning som staden har genomfört. Liljevalchs fick också en förteckning över de konstnärer som landstinget äger verk av. Konsthallen svarade att det fanns förutsättningar för en intressväckande utställning men att det inte gick att få in en sådan i konsthallens planering för närvarande. Kulturnämnden har i juni i år också tagit ställning till en utredning om åtgärder för att göra konsten mer känd och tillgänglig för länets invånare. I utredningen presenterades också alternativet att genomföra utställningar med landstingets konst. Kulturnämnden har uttalat att egen galleriverksamhet inte är rimlig, men gett kulturförvaltningen i uppdrag att återkomma med andra förslag om utställningar. I övrigt har kulturnämnden i budgetförslaget för 2001 prioriterat andra delar av utredningens förslag. Förslagen uppvisar ett spektrum av insatser med syfte att föra ut kunskap om konsten till patienter, personal och allmänhet. Under den närmaste treårsperioden kommer konstguider att tryckas som visar konsten på sjukhusen. Skyltningen av konstverk har varit bristfällig hittills. I planerna ingår därför att mer konsekvent skylta åtminstone de mer centralt placerade konstverken. Visningar på de stora sjukhusen kommer att genomföras som en försöksverksamhet som efter utvärdering eventuellt permanentas. Tanken är också att via interna informationskanaler, intranät och personaltidningar, öka informationen om konsten på landstingets olika arbetsplatser. Internet är vidare ett självklart instrument att nå medborgarna i länet med information om konsten. Detta skall utvecklas under treårsperioden.

Landstingets konstnämnd vill framhålla att det kräver stora resurser att genomföra en utställning av det tänkta slaget. Verksamheten måste tillföras ytterligare medel om en sådan utställning skall kunna genomföras. Vi vill också framhålla att det genomfördes en utställning med landstingsägd konst på Kulturhuset i Stockholm 1994 och att kulturhuvudstadsåret innehöll olika aktiviteter, bl a allmänna visningar på sjukhusen, för att ge allmänheten möjlighet att ta del av den konst som finns i landstingets lokaler.

När det gäller motionens andra förslag vill landstingets konstnämnd framhålla följande:

Vi har i princip inget att invända mot att konsten värderas separat. Idag fungerar det så att värdet på den fasta konsten skall finnas med i fastighets-/byggnadsvärdet men redovisas inte separat. Konstnämnden utgår ifrån att byggnadsvärdet höjs schablonmässigt med avseende på de fasta konstverken då, såvitt nämnden känner till, inga värderingar av konsten sker i dessa sammanhang. Konstnämnden vill dock framhålla att värdering av konstverk kräver experter och att värdering av fast konst innehåller en dimension som gör det svårare att bedöma det aktuella marknadsvärdet. Nämligen att konstverket är just fast och således inte går att bjuda ut på den öppna marknaden. Det är bara en eventuell köpare av den byggnad där konstverket sitter som är presumtiv köpare av konstverket.

Konstnämnden har ingen erfarenhet av i vad mån professionella värderare åtar sig att bedöma marknadsvärdet på fasta konstverk.

Om en särredovisning av konstverkens värde går att åstadkomma och är förenligt med de principer för försäljning av fastigheter som Locum AB tillämpar, ser konstnämnden naturligtvis positivt på att intäkterna för konsten skulle avsättas till nyanskaffning av konst.

När det gäller den lösa konsten är förhållandet idag sådant som föreslås i motionen. Antingen återgår konsten till landstinget eller så "lånas" den ut genom att depositionsavtal upprättas.

Landstingets konstnämnd vill slutligen framhålla att inköp av konst till landstingets lokaler också har en folkbildande dimension. Genom att förse offentliga lokaler med god konst får allmänheten möjlighet att se konstnärliga verk av hög kvalitet. Konstinköpen är också ett stöd för nu verksamma svenska konstnärer."

V-ledamoten *deltog ej i beslutet.*

Locum koncernledning har den 12 januari 2001 anfört att landstingsfullmäktige 1996 fattade beslut i ärendet "Policy för hantering av konst i samband med överlåtelse av verksamhet och lokaler" om regler och riktlinjer för hur fast och lös konst ska behandlas.

Dessa regler och riktlinjer har sedan dess tillkomst fyllt sin funktion på ett tillfredsställande sätt och ur Locum ABs perspektiv finns inga behov av förändringar av dessa.

2004-05-05

LS 9911-0615

AB Storstockholms lokaltrafiks styrelse har den 7 november 2000 anfört att eftersom konsten alltid finns tillgänglig på våra stationer och presenteras på SLs webbplats, broschyrer, böcker med mera, anser SL, att utställningsbehovet av aktuell konst är tillgodosett.

Konsten på stationerna ägs av SL och ej av den entreprenör som är ansvarig för trafikdriften. En försäljning av konsten är därför inte aktuell.

På Spårvägmuseet i Stockholm finns de målningar som t o m 1984 var uppsatta i gångtunneln mellan T-Centralens nya och gamla del. Ett samarrangemang mellan Svenska kyrkans kulturråd, Sveriges Kyrkliga Studieförbund och Spårvägmuseet har genom vandringsutställningar gjort målningarna tillgängliga för en ny stor publik.

Ett urval av de ”lösa” bilder (brukskonst) som under åren 1976-1989 samlades i ett artotek förvaras också på Spårvägmuseet. Bilderna hängde tidigare på några tunnelbanestationers spårväggar under olika perioder.

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 5 maj 2004.